

Individ- och arbetsmarknadsnämnden 17 maj 2022

	Sid
Justering.....	4
§ 97 Goda exempel – extern yrkesutbildning inom kommunala vuxenutbildningen	5
§ 98 Förvaltningsdirektören informerar	6
§ 99 Ordföranden informerar.....	7
§ 100 Delårsrapport januari - april 2022, Individ- och arbetsmarknadsnämnden.....	8
§ 101 Intern kontrollplan 2022 IAN - delrapport 1.....	11
§ 102 Stöd till folkbildningen i samband med insatser för personer från Ukraina som beviljats uppehållstillstånd enligt massflyktsdirektivet	15
§ 103 Redovisning av aktuell arbetslöshetsstatistik.....	17
§ 104 Integrations- och mångfaldsstipendium 2022.....	18
§ 105 Flyktingsituationen, Ukraina - muntlig information.....	20
§ 106 Redovisning av fullmäktigeuppdrag – narkotikaförebyggarens roll och uppdrag	21
§ 107 Antagande av verksamhetsplan Narkotikaförebyggare 2022	22
§ 108 Svar på revisionsrapport - Granskning av styrning och uppföljning kring insatser för barn och unga.....	24
§ 109 Redovisning av aktiviteter för att sänka kostnader på externa placeringar samt redovisning av ekonomiska åtgärder som inte har uppnått beslutad effekt.....	30
§ 110 Angående åtgärd om nytt stödboende samt behov av Bostadssocial strategi.....	31
§ 111 Riktlinjer för myndighetsutövning inom missbruk och psykisk ohälsa	34

§ 112	Svar på Motion (M) om obligatoriska hembesök vid ansökan om försörjningsstöd	35
§ 113	Återrapport gällande ordförandeförslag om utbyte av information över myndighetsgränser	39
§ 114	Redovisning av ej verkställda beslut LSS, kvartal 1 2022.....	41
§ 115	Redovisning ej verkställda beslut enligt Socialtjänstlagen, kvartal 1 2022	42
§ 116	Redovisning av delegationsbeslut samt anmälningsärenden, maj 2022.....	43
§ 117	Övrigt	45

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Tid	Kl. 13.55 – 16.45	
Plats	KS-salen, kommunhuset, Sundsvall	
Beslutande	Jonas Väst (S) Erfan Kakahani (V) Jan Haraldh (S) Ulla Näsman (S) Frida Burman (S) Sanna Jonsson (C) Thomas Burman (M) Marcus Hellström (L) Emir Özcelik (SD)	Ordförande Vice ordförande
Tjänstgörande ersättare	Caroline Sundström (S) Lena Nordin (KD)	Ersätter Annika Söderberg (S) Ersätter Oskar Brusell (M)
Ersättare	Marjo Haataja (S) Johan Nilsson Alsterbåge (S) Hafeela Doole (S) Inga-Lisa Svanstedt (L) Ingela Eriksson (V) Dan Rasmusson (SD)	
Övriga	Denise Wallén, §§ 98, 100, 105, 117 Håkan Norberg, § 103 Kerstin Nordensson, § 102 Jennie Marklund, §§ 109–111 Eva Leijon, §§ 107 – 109 Anette Ståby, § 100 Annika Backström, §§ 112-113 Kjell Andersson, § 97 Markus Juth Maria Pedersén, § 100 Camilla Röckner, §§ 100-101 Saleh Dirawi, §§ 104 – 105 Pia Söderlund, § 105 Gun Carlsson, § 97 Linda Hedberg, § 97 Robert Gatugård, § 106	Förvaltningsdirektör Verksamhetschef Arbete och försörjning Skolchef Vuxenutbildningen Verksamhetschef Missbruk och psykisk ohälsa Verksamhetschef Barn, unga och familj Enhetschef Ekonomi och analys Stabschef Rektor upphandlad vuxenutbildning Nämndsekreterare Verksamhetscontroller Verksamhetscontroller Integrationsamordnare Integrationsstrateg SFI-lärare/yrkessvenska SFI-lärare, yrkesinriktning Narkotikaförebyggare

Protokollet omfattar §§ 97 - 117

Justeras fredag 2022-05-20

Jonas Väst (S)
Ordförande

Markus Juth
Sekreterare

Marcus Hellström (L)
Justerare

Bevis/anslag

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag på Sundsvalls kommuns digitala anslagstavla.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Justering

Utöver ordförande ska Marcus Hellström (L) justera dagens protokoll.
Ersättare är Emir Özcelik (SD).

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

§ 97 Goda exempel – extern yrkesutbildning inom kommunala vuxenutbildningen

(IAN-2022-00002)

Beslut

Nämnden beslutar

att tacka för informationen.

Ärendet

Kjell Andersson, rektor för upphandlad vuxenutbildning, Gun Carlsson och Linda Hedberg, Sfi-lärare, informerar om den externa yrkesutbildningen inom den kommunala vuxenutbildningen och vilka utbildningar som anordnas i Sundsvall.

§ 98 Förvaltningsdirektören informerar

(IAN-2022-00002)

Beslut

Nämnden beslutar

att tacka för informationen.

Ärendet

Denise Wallén, förvaltningsdirektör, informerar följande:

- Sommarens bemanning bland verksamheterna är uppfyllda, likaså är semesterplaneringen klar. En del del verksamheter har inget behov av extra vikarier.
- Framtagandet av samverkansrutiner för LSS och SoL är långt gångna och ska upp till nämnden för beslut i juni.
- Förvaltningsledningen har genomfört planeringsdagar. Behov har framkommit att satsningar på kvalitet och utveckling borde nu fokuseras mer på verksamhet och mindre på ekonomi. Även att överbygga de tydliga skillnaderna inom organisationskulturen från tidigare förvaltningarna Favi och socialtjänsten, där Favi har jobbat mycket med värdskap.

§ 99 Ordföranden informerar

(IAN-2022-00002)

Beslut

Nämnden beslutar

att tacka för informationen.

Ärendet

Jonas Väst (S) informerar följande:

- Flyktingsituationen från Ukraina; senaste beräkningarna från Migrationsverket är 80 000 flyktingar på ett helår till Sverige. Krisledningsnämnden har upphört med sina sammanträden för man bedömer läget som hållbart. Därför kommer också IAN:s stående informationspunkt om den ukrainska flyktingsituationen att utgå efter sammanträdet i juni 2022.
- Till nämndens sammanträde i juni har det kommit önskemål om verksamhetsbesök till Arbetsmarknadstorget.
- Nämndens sammanträde i augusti blir en halvdag, dvs utan verksamhetsbesök.

§ 100 Delårsrapport januari - april 2022, Individ- och arbetsmarknadsnämnden

(IAN-2022-00009)

Beslut

Nämnden beslutar

att hos kommunfullmäktige begära kompensation avseende ökade kostnader ekonomiskt bistånd till följd av uppräknig av riksnormen för ekonomiskt bistånd (riksnorm 1,6 % 2022), samt kostnader till följd av ökad inflation vilket ej har kompenserats i tilldelad ram 2022, 3,0 miljoner kronor,

att hos kommunfullmäktige begära kompensation för kostnader för indexökning som ej har kompenserats i tilldelad ram 2022 för arvoden familjehem 1,0 miljoner kronor,

att kostnadsökningarna för riksnorm ekonomiskt bistånd, ökad inflation och indexökning arvoden familjehem från och med 2023 inarbetas i kommunfullmäktiges beslut om mål- och resursplan 2023-2024 med plan för 2025-2026,

att hos kommunfullmäktige begära kompensation för köp av inventarier för utlokalisering till Nacksta, Skönsberg och Ljustadalen, 0,9 miljoner kronor, som följer av kommunfullmäktiges beslut 2019-09-30,

att hos kommunfullmäktige begära kompensation för hyreskostnader, 1,5 miljoner kronor för utlokalisering Nacksta, Skönsberg och Ljustadalen, som följer av kommunfullmäktiges beslut 2019-09-30,

att godkänna delårsrapport januari-april 2022 för Individ- och arbetsmarknadsnämnden, samt

att överlämna delårsrapporten till kommunstyrelsekontoret för vidare handläggning.

Ärendet

Enligt Sundsvalls kommuns ekonomistyrningsregler ska nämndernas och kommunstyrelsens verksamhet följas upp i två delårsrapporter och en årsrapport under verksamhetsåret. Delårsrapport januari - april 2022 för Individ- och arbetsmarknadsnämnden följer upp nämndens beslutade verksamhetsplan 2022.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Bakgrund

Individ- och arbetsmarknadsnämndens verksamhetsplan är nämndens övergripande planering för verksamheten utifrån kommunfullmäktiges beslutade mål och resursplan 2022 med plan för 2023-2024. I delårsrapporten följs den beslutade verksamhetsplanen för 2022 upp och prognos för måluppfyllelse för ekonomi och verksamhet redovisas.

Individ- och arbetsmarknadsnämnden har i enlighet med kommunens styr- och ledningsmodell sjutton målsättningar för de av kommunfullmäktige prioriterade områdena; Huvudprioriteringen, En likvärdig skola, Ett Sundsvall som växer, En kommunorganisation i framkant och En trygg vård och omsorg. I delårsrapporten anges prognos för måluppfyllelse.

I delårsrapporten redovisas även prognostiserat ekonomiskt utfall för 2022 och förklaringar till ekonomiska avvikelser för respektive verksamhetsområde samt för individ- och arbetsmarknadsförvaltningen som helhet.

Ekonomiskt utfall och prognos

Individ- och arbetsmarknadsnämnden redovisar ett resultat på -9 miljoner kronor för perioden januari – april 2022, en resultatförsämring med -0,2 miljoner kronor från månadsrapporten i mars 2022. För motsvarande period föregående år redovisades ett resultat om -22,2 miljoner kronor, vilket gör att resultat 2022 för perioden är en resultatförbättring med 13,2 miljoner kronor.

Prognosen för nämnden uppskattas till -20 miljoner kronor. I prognosen ingår inte de 15 miljoner kronor avseende förstärkning av arbetslinjen för 2022, som väntas redovisas till nämnden först i juni. Budgeterat resultat kommer inte att uppnås med de åtgärdsplaner som nämnden beslutat.

Orsakerna till nämndens uppskattade underskott beror på de nedanstående uppräknade verksamheterna:

- Ekonomiskt bistånd, -8 miljoner kronor, (varav flykting -1 miljon kronor)
- Bostadssociala gruppen, -5 miljoner kronor
- Placeringar barn, unga och familj (familjehem), -1 miljoner kronor
- Arbetsmarknadsåtgärder, +1,3 miljoner kronor
- Flyktingmottagande (ensamkommande barn), -2,5 miljoner kronor
- Enskilt ärende individstöd, -2,8 miljoner kronor
- Boende enligt SoL, -2,8 miljoner kronor

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

- Politisk verksamhet, -0,5 miljoner kronor
- Administration och övrig verksamhet, +0,5 miljoner kronor
- Vuxenutbildningen (inkl. Samhällsorientering), +0,5 miljoner kronor samt
- Övriga mindre poster som påverkar prognosen, +0,3 miljoner kronor.

Reviderad åtgärdsplan

Under mars 2022 har en reviderad åtgärdsplan 2022-2023 antagits av IAN. Åtgärdsplanen ersätter den tidigare beslutade åtgärdsplanen 2021-2023.

I arbetet med den reviderade åtgärdsplanen har en ansats tagits för att tydliggöra struktur av åtgärdsplanen, vilket kommer att stärka uppföljningen. I förvaltningens arbete med revidering av åtgärdsplanen för år 2022-2023 har bland annat:

- genomgång genomförts av samtliga verksamheter.
- förslag till åtgärder kompletterats.
- struktur tydliggjorts för avveckling, satsning, kostnadsminskning, kostnadsökning etc. Åtgärdena har bruttoredovisats, det vill säga kostnadsminskningar respektive kostnadsökningar till följd av åtgärdena.

Överläggning

Maria Pedersén, verksamhetscontroller, redovisar den ekonomiska delen ur delårsrapporten och svarar på ledamöternas frågor.

Camilla Röckner, verksamhetscontroller, redovisar måluppfyllelse och svarar på ledamöternas frågor.

Beslutsunderlag

Protokoll IAN:s arbetsutskott 2022-05-04, § 62.

Tjänsteskrivelse med bilagor, 2022-05-09.

§ 101 Intern kontrollplan 2022 IAN - delrapport 1

(IAN-2021-00292)

Beslut

Nämnden beslutar

att godkänna förvaltningens delårsrapport 1 för intern kontroll.

Ärendet

Individ- och arbetsmarknadsnämnden beslutade i februari om en intern kontrollplan inför 2022. Enligt kommunens reglemente för intern kontroll, fastställt av kommunfullmäktige, ska planen följas upp i samband med delårsrapporteringen samt vid en årsrapport. Ärendet innefattar den första delrapporteringen för 2022.

Risker, kontrollmoment och kontrollmetod

I individ- och arbetsmarknadsnämndens intern kontrollplan för 2022 ingår följande punkter:

- Rättssäkerhet, utredningstider
- Brist på planering och strategiskt arbete
- Yrkesutbildning
- Verkställighet daglig verksamhet
- GDPR
- Ekonomiskt bistånd

Delrapportering 1

Samtliga internkontroll punkter har status ”pågår enligt plan” och förväntas slutföras under året och rapporteras i årsrapport för intern kontroll 2022.

Nedan ses gällande delrapportering för varje punkt:

Rättssäkerhet, utredningstider

Pågår enligt plan.

Verksamhetsområde Barn, unga och familjs arbete med att ha en rättssäker handläggning och dokumentation och då specifikt att utredningar skall slutföras inom fyra månader har börjat ge resultat. Av de utredningar som avslutades under perioden 1 januari – 30 april 2022, avslutas 70 % av utredningarna inom lagstadgad tid. Samma jämförelseperiod 2021 var siffran 41 %. Det är fortfarande en del skillnader mellan de olika enheterna där utredningsarbetet utförs, det varierar från att en

enhet klarar 94 % av utredningarna inom fyra 4 månader till den som ligger lägst på 53 %.

Det arbete som genomförs för att minimera risken är bland annat:

- Planeringsdagar med fokus på handläggning och dokumentation
- Genomgång av ärendelistor regelbundet
- Enskilda samtal
- Utforskande av arbetssätt/modell, utgår från dokumentationsprojektet.
- Arbete med personalen för att öka teamkänsla och andan av att hjälpa varandra med dokumentation eller att hoppa in i ett möte.

Brist på planering och strategiskt arbete

Pågår enligt plan.

Förvaltningsledningen har startat arbetet med att tydliggöra dokumentation av förvaltningens kvalitets- och ledningssystem. Arbetet förväntas skapa bättre förutsättningar för struktur, planering och uppföljning.

Individ- och arbetsmarknadsförvaltningen har även beslutat att införa ett systemstöd för kvalitetsledning enligt SOFS, socialtjänstens föreskrifter och allmänna råd om dokumentation i verksamhet som bedrivs med stöd av SoL (Socialtjänstlagen), LVU (Lag om särskilda bestämmelser om vård av unga), LVM (Lag om vård av missbrukare i vissa fall) och LSS (Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade).

Systemstödet förväntas skapa bättre förutsättningar för kvalitetsledning enligt SOFS:en och struktur för de egen kontroller som krävs enligt lag i förvaltningens verksamheter.

Yrkesutbildning

Pågår enligt plan.

Uppföljning av antal praktikplatser inför varje utbildningsstart har genomförts. Vuxenutbildningen har deltagit i nätverksmöten med syfte att skapa fler praktikplatser. Det är dock ett arbete som sker på lång sikt.

Ett önskemål som skulle underlätta anskaffandet av praktikplatser är att vid kommunens upphandlingar borde praktikplatser finnas med för

att anbudet ska tilldelas. Ett exempel är att vid byggnation av en förskola skulle tilldelad entreprenör tillhandahålla praktikplatser för kommunens yrkesutbildningar.

Inom ramen för kompetensförsörjning Sundsvall finns också uppdraget att säkra utbildningsplatser inom de områden samhället har behov av. Parter som ingår i detta samarbete är, förutom de kommunala utbildningarna, Mittuniversitetet, Arbetsförmedlingen, Yrkeshögskolan, näringslivsbolaget samt branschorganisationer.

Önskemål om att Individ- och arbetsmarknadsnämnden och Barn- och utbildningsnämnden kan samarbeta gällande praktikplatser till exempel genom att i verksamhetsplaner ange detta som ett målområde samt att kommunala bolag också är involverade i detta arbete.

Verkställighet daglig verksamhet

Pågår enligt plan.

I dagsläget finns 30 ej verkställda beslut inom LSS (Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade) och 8 ej verkställda beslut inom SoL (Socialtjänstlagen) den 31/3. (Jämförelse april 2021, 34 inom LSS och 7 inom SoL)

Planerade åtgärder som genomförts, pågår eller som är planerade för att minska kön och risken är följande:

-Samtliga aktivitetshandledare är rekryterade och på plats.

-Uppstart av företagsgrupp i Birsta City pågår nu.

-Uppstart av företagsgrupp i Kvissleby Folkets Hus sker 2022-04-28 då också flytten av företagsgruppen Café 34:ans verksamhet och brukare sker.

-Uppstart av 5 korttidsplatser (upp till tre månader) inom Ikraft-Arena.

-Planering pågår av kommande behov av platser.

GDPR

Pågår enligt plan.

Rekrytering av dataskydds- och informationssamordnare är inledd. Tjänsten beräknas dock vara tillsatt först 2022-09-01.

Nästa steg blir att utse informationssäkerhetsombud. Dessa bör finnas ute i verksamheterna. För att det ska fungera och att de ska ha det stöd som behövs för att kunna svara på frågor, måste informations-samordnaren finnas på plats först innan dessa utses.

Ekonomiskt bistånd

Pågår enligt plan.

Utbetalt ekonomiskt bistånd för perioden januari-mars är 30 002 227 vilket är en ökning med cirka 0,5 miljoner jämfört med samma period föregående år.

Antal hushåll har en nedåtgående trend. Medeltal hushåll mellan januari-mars 2021 var 1 214 jämfört med 1 159 samma period 2022. Detta innebär att kostnad per hushåll har ökat med drygt 500 kr/hushåll och detta beror framförallt på inflationen, det vill säga allmänt ökade kostnader för varor och tjänster. KPIF (konsumentprisindex med fast ränta) var i snitt 1,7 % för perioden januari-mars 2021, 4,8 % medan samma period 2022.

Kostnadsökningen/hushåll ligger i samma nivå med ökningen för övriga riket. Budgeten för ekonomiskt bistånd har inte höjts mellan 2021 till 2022 vilket påverkar och försvårar förutsättningarna för en budget i balans.

Åtgärder som vidtas för att minimera risken är:

-Verksamheten arbetar löpande med kvalitetskontroll av handläggning för rättssäkerhet och god kvalitet.

-Upphandling av förtroendetandläkare under 2021 som bedömer underlag för tandvårdskostnader.

-Målgruppen inom ekonomiskt bistånd prioriteras alltid först till arbetsmarknadsenhetens insatser, framförallt barnfamiljer.

Överläggning

Camilla Röckner redovisar ärendet.

Beslutsunderlag

Protokoll IAN:s arbetsutskott 2022-05-04, § 63.

Tjänsteskrivelse med bilaga, 2022-04-27.

§ 102 Stöd till folkbildningen i samband med insatser för personer från Ukraina som beviljats uppehållstillstånd enligt massflyktsdirektivet

(IAN-2022-00141)

Beslut

Nämnden beslutar

att godkänna förvaltningens förslag om att utifrån Individ- och arbetsmarknadsförvaltningens kompetenser vara folkbildningen behjälplig vid uppstart av Svenska från dag ett för personer från Ukraina som beviljats uppehållstillstånd enligt massflyktsdirektivet, samt

att godkänna förvaltningens förslag om att utifrån individ- och arbetsmarknadsförvaltningens kompetenser vara folkbildningen behjälplig vid ansökan om statsbidrag, gällande personer från Ukraina som beviljats uppehållstillstånd enligt massflyktsdirektivet, enligt Förordningen 2015:521 om statsbidrag till särskilda folkbildningsinsatser för asylsökande och vissa nyanlända invandrare.

Ärendet

Ärendet gäller på vilket sätt individ- och arbetsmarknadsförvaltningen kan bidra till språkutbildande insatser i svenska för personer från Ukraina som beviljats uppehållstillstånd enligt massflyktsdirektivet.

Då förvaltningen enligt Skollagen och Kommunallagen inte kan erbjuda målgruppen sfi inom den kommunala vuxenutbildningen är syftet med de föreslagna insatserna att främja utbildning i svenska genom att vara folkbildningen behjälplig vid igångsättning av Svenska från dag med tillhörande statsbidragsansökan.

Bakgrund

Förvaltningen har tidigare utrett huruvida vuxenutbildningen kan erbjuda sfi för personer från Ukraina som beviljats uppehållstillstånd enligt massflyktsdirektivet. Slutsatsen är att det inte är möjligt då detta inte bedöms stödjas i Skollagen eller Kommunallagen. En möjlig prövning i domstol kan inte uteslutas. Målgruppen räknas enligt skollagen som bosatta i Sverige, men precis som för asylsökande är deras rätt till utbildning begränsad. De har inte rätt till sfi eller annan utbildning inom Komvux (Skollag (2010:800) 29 kap. 2-3 §§).

Kontakt har tagits med två olika jurister inom Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) vilka båda ställer sig tveksamma till att kommunen

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

anordnar sfi för målgruppen. De tydliggör att det kan strida mot kommunala kompetensen (Kommunallag (2017:725) 2 kap. 2 §) då staten erbjuder undervisning i svenska i form av Svenska från dag ett i folkbildningens regi. SKR hänvisar till ett pressmeddelande från Utbildningsdepartementet vilket tydliggör folkbildningens betydelse för möjligheten att erbjuda denna målgrupp verksamhet. I pressmeddelandet står att regeringen har beslutat om en ändring av Förordningen (2015:521) om statsbidrag till särskilda folkbildningsinsatser för asylsökande och vissa nyanlända invandrare. Ändringen som träder i kraft den 11 april innebär ett förtydligande att statsbidraget kan användas även till verksamhet för personer som har beviljats uppehållstillstånd med tillfälligt skydd i enlighet med EU:s massflyktsdirektiv och oavsett om dessa personer bor i Migrationsverkets anläggningar eller inte. Detta innebär att statsbidraget för svenska från dag ett fullt ut kan användas för de som kommer till Sverige från Ukraina. I samma pressmeddelande säger utbildningsministern att det genom folkbildningens uppstart efter pandemin nu finns möjligheter att erbjuda denna målgrupp verksamhet.

SKR åsyftar att staten valt att förlägga utbildning i svenska utanför skolväsendet för denna målgrupp och om kommunen ändå väljer att anordna utbildning kan det strida mot att vara förenligt med kommunala kompetensen. Detta är inte prövat i domstol ännu, vilket dock förväntas ske då några kommuner valt att ändå anordna Sfi för målgruppen.

Överläggning

Kerstin Nordensson, skolchef för Vuxenutbildningen, redovisar ärendet och svarar på ledamöternas frågor.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse med bilaga, 2022-05-09.

§ 103 Redovisning av aktuell arbetslöshetsstatistik
(IAN-2022-00009)

Beslut

Nämnden beslutar

att tacka för informationen.

Ärendet

Håkan Norberg, verksamhetschef för Arbete och försörjning, redovisar aktuell statistik som berör arbetslöshet, ekonomiskt bistånd och åtgärdsanställningar.

§ 104 Integrations- och mångfaldsstipendium 2022

(IAN-2022-00140)

Beslut

Nämnden beslutar

att som mottagare av 2022 års Integrations- och mångfaldsstipendium tilldela Helping People Sundsvall.

Ärendet

Kommunfullmäktige beslutade 2001-04-23 att instifta ett årligt integrations- och mångfaldsstipendium på 10 000 kr att utdelas på nationaldagen.

Syftet med priset är att uppmuntra dem som engagerar sig, belöna och uppmärksamma nytänkande och goda exempel i integrations- och mångfaldsarbetet samt inspirera och stimulera fler att arbeta för ett integrerat Sundsvall.

Stipendiet för 2022 har annonserats i lokalpress samt på kommunens hemsida. Det har kommit in sju nomineringar/förslag på kandidater till förvaltningen:

- Sundsvalls Sport Karate
- Helping People Sundsvall (två nomineringar)
- Helena Hill, verksamhetsutvecklare på Rädda barnen
- Medborgarskolan Region Mitt
- Sundsvalls bibliotek inkl filialer
- Ensemble Yamandu

Val av stipendiat

Individ- och arbetsmarknadsnämnden föreslår att 2022 års Integrations- och mångfaldsstipendium utdelas till:

- **Helping People Sundsvall**

Motivering:

Genom ideella insatser och stort engagemang bidrar Helping People Sundsvall till att stärka och öka förståelse och respekt för utsatta grupper, oavsett etnisk, kulturell, social eller religiös bakgrund, de ska känna sig välkomna och ska behandlas lika. Det är människans behov som ska vara i fokus och hon ska mötas med kärlek och respekt. Alla människor är lika mycket värda och ska få chansen att få leva ett bra och meningsfullt liv

Stipendiet tilldelas en grupp ideella verksamma eldsjälar som på olika sätt har främjat utvecklandet av samhällsansvar och livskvalitet för ukrainska och nyanlända flyktingar i Sundsvall. Deras engagemang kännetecknas av ett förhållnings- och arbetssätt som grundar sig på värme, nyfikenhet och respekt för alla människors lika värde.

Överläggning

Saleh Dirawi, integrationssamordnare, redovisar ärendet.

Beslutsunderlag

Protokoll IAN:s arbetsutskott 2022-05-04, § 65.

Tjänsteskrivelse, 2022-05-09.

§ 105 Flyktingsituationen, Ukraina - muntlig information

(IAN-2022-00110)

Beslut

Nämnden beslutar

att tacka för informationen.

Ärendet

Saleh Dirawi informerar om nuläget, där 36 410 ukrainska medborgare har ansökt om skydd sedan konfliktens början 2022-02-24. Migrationsverket har fattat beslut i 32 846 ärenden. Migrationsverket presenterade 2022-04-27 en prognos där enligt huvudscenariot kommer 80 000 ukrainska medborgare väntas ansöka om skydd fram till årsskiftet.

Ulla Näsman (S) frågar om det stängda flyktingboendet vid Bänkåsviken och var man har placerat de boende. Pia Söderlund svarar att flyktingarna har flyttats till Migrationsverkets boenden.

Pia Söderlund informerar om Justitiedepartementets lagrådsremiss "Åtgärder för en jämnare fördelning av boende för vissa skyddsbehövande". I lagrådsremissen föreslås ändringar i Lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. för att åstadkomma en jämnare fördelning över landet av boendeplatser för skyddsbehövande som kommer till Sverige med stöd av EU:s massflyktsdirektiv. Lagförändringarna föreslås träda i kraft 1 juli 2022.

I Tingsta i Kvissleby finns för tillfället 34 personer i evakueringsboende. Förutsättningarna i dagsläget är att man vill fasa ut evakueringsboendet. Dialog om ansvarsfrågan hålls med Migrationsverket

§ 106 Redovisning av fullmäktigeuppdrag – narkotikaförebyggarens roll och uppdrag

(IAN-2022-00151)

Beslut

Nämnden beslutar

att tacka för informationen.

Ärendet

Robert Gatugård, narkotikaförebyggare, informerar om sitt uppdrag och kommande arbetsuppgifter.

Juni 2020 beslutade kommunfullmäktige att en tjänst skulle inrättas för samordnandet av kommunens arbete mot narkotika. I december 2020 beslutade kommunfullmäktige att tjänsten skulle ligga under Individ- och arbetsmarknadsförvaltningen och under verksamhetsområdet Barn, unga och familj.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

§ 107 Antagande av verksamhetsplan Narkotikaförebyggare 2022

(IAN-2022-00158)

Beslut

Nämnden beslutar

att anta 2022 års verksamhetsplan gällande narkotikaförebyggarens uppdrag.

Ärendet

Förvaltningen presenterar 2022 års verksamhetsplan som berör narkotikaförebyggarens uppdrag.

Bakgrund

Narkotikaförebyggarens uppdrag utgår ifrån den nationella ANDTS-strategin och dess sju målområden, med ett särskilt fokus på narkotikaprevention, samt på målgruppen barn och unga, som är en central målgrupp i den nationella folkhälsopolitiken.

I regeringens förnyade ANDTS-strategi för 2021–2025 är utgångspunkterna att barn ska skyddas från missbruksproblem, att ingen ska dö på grund av läkemedels- eller narkotikaförgiftning och att Sverige ska bli bättre på att förebygga ohälsa orsakad av alkohol, narkotika, dopning, tobak och nikotin samt spel om pengar.

Narkotikaförebyggaren blir en central funktion och något av ”spindeln i nätet” för att initiera, skapa, driva och vidmakthålla samverkansstrukturer utifrån identifierade målområden.

Narkotikaförebyggaren bedriver sitt arbete utifrån aktuella policydokument, kartläggningar och nulägesanalyser. I uppdraget ligger att strukturera och planera det långsiktiga kommunövergripande arbetet i syfte att förebygga problem med alkohol, tobak och andra droger.

I uppdraget ingår också att utifrån identifierade behov utveckla aktiviteter och metoder för preventiva insatser på kommunövergripande nivå. Arbetsuppgifterna kommer att omfatta både strategisk och operativ nivå.

I Narkotikaförebyggarens roll ligger också ett specifikt uppdrag att initiera samverkan med lämplig verksamhet vid Region Västernorrland i syfte att utforma en effektiv samverkan kring ungdomar/unga vuxna med missbruksproblematik och/eller har psykisk ohälsa.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Överläggning

Eva Leijon redovisar ärendet.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse med bilaga, 2022-05-11.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

§ 108 Svar på revisionsrapport - Granskning av styrning och uppföljning kring insatser för barn och unga

(IAN-2022-00084)

Beslut

Nämnden beslutar

att godkänna förvaltningens svar på revisionsrapporten,

att överlämna svaret till kommunrevisorerna,

att förvaltningen får i uppdrag till nämnden i oktober 2022 redovisa hur arbetet av styrning och uppföljning kring insatser för barn och unga fortgår.

Ärendet

Revisionsbyrån KPMG har av Sundsvalls kommuns revisorer fått i uppdrag att granska verksamheten för insatser kring barn och unga, med fokus på om det finns en ändamålsenlig och tillräcklig styrning utifrån målsättningar för att säkerställa en fungerande samverkan internt i kommun samt med andra aktörer. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2021.

Granskningen syftar till att konstatera om kommunen har en ändamålsenlig styrning och uppföljning av insatserna för barn och unga, samt om det finns en fungerande samverkan kring målgruppen mellan socialtjänst, skola och övriga huvudmän.

Revisionens rekommendationer

Utifrån de brister som lyfts fram i granskningen rekommenderas individ- och arbetsmarknadsnämnden följande att göra:

1. Individ- och arbetsmarknadsnämnden tar ett tydligt ledningsansvar genom att upprätta och säkerställa det systematiska kvalitetsledningsarbetet.
2. Individ- och arbetsmarknadsnämnden skyndsamt vidtar åtgärder för att utveckla styrningen för en kvalitativ och rättssäker myndighetsutövning inom barn, unga och familjeenheten.
3. Individ- och arbetsmarknadsnämnden följer upp utvecklingen av den interna samverkan och vidtar åtgärder vid behov.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

4. Individ- och arbetsmarknadsnämnden och barn- och utbildningsnämnden omgående ser över och fastställer fungerande samverkansstrukturer.
5. Individ- och arbetsmarknadsnämnden och barn- och utbildningsnämnden fortsätter att föra en kontinuerlig dialog med regionen då detta är att anse som ett gemensamt ansvar.
6. Individ- och arbetsmarknadsnämnden upprättar en systematisk uppföljning på aggregerad nivå för att säkerställa ett ständigt förbättringsarbete.

Förvaltningens svar

Mycket av den kritik som framförs i revisionsrapporten är känd och framfördes också av såväl medarbetare, chefer och stödfunktioner i samband med genomförda intervjuer. Rapporten baseras till största del på information som verksamheten själv har lämnat och uppgett som brister. Verksamheten hade redan innan revision genomfördes, påbörjat ett förbättringsarbete på flertalet av de punkter som tas upp som revisionsrapporten lyfter som förbättringsområden. Revisionen har således inte kommit med några, för förvaltningen okända eller nya bristområden, utan konstaterar det verksamheten redan känner till.

En försvårande faktor i arbetet med det systematiska kvalitetsarbetet och framtagande av ett ledningssystem har varit förändringen av nämndsstrukturen, samt omorganisering av det gemensamma verksamhetsstödet. Tidigare befattning (avdelningschef) inom det gemensamma verksamhetsstödet och med deltagande i förvaltningsledningen, har försvunnit och medfört att det övergripande kvalitetsarbetet på förvaltningsnivå delvis avstannat. Det pågår för närvarande i förvaltningen ett arbete med att bygga upp en stab, där bl.a. en kvalitetssamordnare kommer att rekryteras.

För verksamhetsområdet Barn, Unga och familj har en omorganisation med utlokalisering av fyra team med geografisk förankring och delvis förändrade arbetssätt, tagit mycket av chefernas och medarbetarnas tid och fokus under hela 2021. Detta arbete kommer även att pågå under stora delar av 2022 då det fortfarande inte skett utlokalisering av alla team.

Förvaltningen och verksamhetsområdet Barn, unga och familj arbetar med förbättringsarbete inom de områden där revisionen påpekar brister enligt följande:

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Individ- och arbetsmarknadsnämnden tar ett tydligt ledningsansvar genom att upprätta och säkerställa det systematiska kvalitetsledningsarbetet

Svar: Kvalitets- och metodsamordnarna inom förvaltningen har, av förvaltningsdirektören, fått i uppdrag att skriva dokumentet som beskriver ledningssystemet för det systematiska kvalitetsarbetet. I arbetet ingår att se över hur förvaltningen arbetar med alla delar av kvalitetsarbete för att kunna beskriva hur arbetet genomförs. Ledningsgruppen arbetar just nu med att beskriva arbetet med det systematiska kvalitetsarbetet.

Det systematiska kvalitetsarbetet på enhetsnivå och på verksamhetsnivå sker genom "analysverkstäder" 3 ggr/år. Analysverkstäderna genomförs i nära anslutning till delårsrapportering och årsrapportering. På dessa analysverkstäder följer chefer och medarbetare upp sina indikatorer, tittar på avvikelser och gör fördjupade analyser av resultat som avviker mot förväntat resultat. Handlingsplaner upprättas. På verksamhetsnivå genomförs uppföljningar enligt samma struktur med verksamhetschef och enhetschefer. Enhetschefer tar med sina resultat från sina analysverkstäder upp till den verksamhetsövergripande analysverkstaden. Där är fokus mer på verksamheten i stort och hur de olika delarna bidrar till måluppfyllelse och god kvalitet. Även här upprättas handlingsplaner där förbättringsåtgärder identifierats. Verksamhetschefen får också ett bra underlag att ta med till förvaltningsledningen för vidare ledning och styrning.

Individ- och arbetsmarknadsnämnden skyndsamt vidtar åtgärder för att utveckla styrningen för en kvalitativ och rättssäker myndighetsutövning inom barn, unga och familjeenheten.

Svar: Arbetet med att ta fram ändamålsenliga rutiner där sådana saknas, samt revidera och uppdatera befintliga rutiner pågår, och har ett extra fokus nu under 2022. Enhetschefer har fått i uppdrag att tillsammans med kvalitets- och metodsamordnare ta fram prioriterade rutiner som saknas. Detta arbete pågår parallellt med att kvalitets- och metodsamordaren ritar upp alla verksamhetens processer i systemet 2c8, som innebär att skapa klickbara processer. Till varje process och delprocesser går att koppla relevanta rutiner, checklistor eller länkar till webbsidor och som man således kommer åt genom att klicka på de olika delprocesserna. Detta kommer att innebära att stöd och vägledning i det dagliga arbetet blir lättillgängligt och tydligt för medarbetarna, samt att rutiner som sparas ner i olika mappar, kommer att upphöra.

I arbetet med kvalitetsledningssystemet pågår också ett arbete med att implementera SOFS-modulen i verktyget Stratsys, som idag används

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

för verksamhetsplanering. Modulen utgår från SOFSEN och syftar till att säkra kvalitet i arbetet. 2c8 och Stratsys är kompatibla med varandra vilket innebär att de processer som finns uppritade följer med in i Stratsys. Vi kan då tydligt se vilka olika processer vi jobbar med och regelbundet se till så att de fungerar ändamålsenligt och att det finns uppdaterade rutiner som ger korrekt vägledning i hur arbetet ska utföras. Detta kommer att bli enhetschefernas ”yta” att framgent arbeta med i sitt kvalitetsarbete.

I modulen ingår också att upprätta åtgärdsplaner och att bedöma risker.

Individ- och arbetsmarknadsnämnden följer upp utvecklingen av den interna samverkan och vidtar åtgärder vid behov

Svar: En av utgångspunkterna för den organisationsförändring som genomfördes inom verksamhetsområdet 2020, var att undanröja identifierade svårigheter i den tidigare organiseringen så som organisatoriskt motiverade handlägggarbyten, långa väntetider för brukare och bristande helhetsperspektiv. I nuvarande organisering har varje enhet inom de geografiska teamen ett större och bredare ansvar för brukarens flöde genom socialtjänstens processer, vilket förväntas bidra till ett större helhetsperspektiv och tydligare brukarfokus. Rutiner och arbetsätt är framtagna i syfte att både tydliggöra och underlätta den interna samverkan.

Inom ramen för verksamhetens kvalitetsledningssystem finns rutiner för hur avvikelser ska hanteras. Avvikelsehanteringen är en viktig del av verksamhetens ambition att arbeta med ständiga förbättringar, där erfarenheter och förbättringsåtgärder tas tillvara och återförs i arbetet med den kontinuerliga verksamhetsutvecklingen.

Individ- och arbetsmarknadsnämnden och barn- och utbildningsnämnden omgående ser över och fastställer fungerande samverkansstrukturer

Svar: Individ- och arbetsmarknadsförvaltningen har tillsammans med Barn- och utbildningsförvaltningen arbetat fram en gemensam rutin för funktionell samverkan. Rutinen syftar till att vara ett stöd på både strategisk och operativ samverkan mellan de kommunala förskolorna, grundskolorna, samt gymnasieprogrammen IMA och IMS (individuellt alternativ och språkintröduktion) och socialtjänsten. Rutinen, som beslutades av både IAN och BUN hösten 2021, ska ses mot bakgrund av såväl nödvändigheten och skyldigheten att samverka, och vara ett stöd för långsiktig, stabil och framgångsrik samverkan till nytta för barn och ungdomar som far illa eller riskerar att fara illa.

Individ- och arbetsmarknadsnämnden och barn- och utbildningsnämnden fortsätter att föra en kontinuerlig dialog med regionen då detta är att anse som ett gemensamt ansvar

Svar: Befintlig länsgemensam samverkansstruktur, Mittbus, är inaktuell och behöver ses över, revideras och uppdateras. Samverkan sker idag på operativ individnivå, men aktuell rutin på strategisk nivå saknas. En ny och länsgemensam samverkansstruktur där även skolan ingår håller på att tas fram enl. beslut i Socialreko.

Individ- och arbetsmarknadsnämnden upprättar en systematisk uppföljning på aggregerad nivå för att säkerställa ett ständigt förbättringsarbete

Svar: Arbetet med uppföljning på individnivå görs kontinuerligt inom verksamheten. Det som inte har genomförts är att systematisk samla in och sammanställa individdata för att kunna aggregera upp och få information på gruppnivå. Detta arbete är mer komplext än vad man först kan tro. Hittills har flera olika enheter följt upp sin verksamhet via ett enkätverktyget Netigate och i samarbetet med kommunförbundet. Verksamheten betalar en kostnad till kommunförbundet för varje uppföljningsmall som läggs upp. Ett problem med det är att verksamheten inte "äger" verktyget själv, vilket gör det svårt att administrera, samt det saknas överblick över vilka uppföljningar som görs. Sundsvalls kommun har inget motsvarande system upphandlat.

Ytterligare en svårighet är att det är mycket lite data från verksamhetssystemet Treserva som på ett enkelt sätt kan användas till uppföljning. Det är fortfarande mest fritext som finns i Treserva, vilket gör det mycket svårt att följa upp annat än volymmått. Detta innebär att det behövs ett sidosystem där information som vi är intresserad av att mäta, matas in.

Arbetet med att se över dels vilken information vi behöver samt var informationen ska matas in, pågår men har varit avstannat under pandemin. Det har nu skett en uppstart och tanken är att "pilota" detta arbete mot verksamhetens centrala öppenvård. Detta arbete sker i samverkan med både kommunförbundet men även med MIUN, som en del i deras följeforskning kring verksamhetsområdets nya organisation. I detta arbete kommer det även att lyftas in olika digitaliseringsmöjligheter, som t ex. appar för brukarundersökningar.

Överläggning

Eva Leijon redovisar ärendet.

Ordföranden yrkar på en tilläggsattsats; att förvaltningen får i uppdrag till nämnden i oktober 2022 redovisa hur arbetet av styrning och uppföljning kring insatser för barn och unga fortgår.

Nämndens ledamöter har inga invändningar mot yrkandet.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse med bilaga, 2022-05-05.

§ 109 Redovisning av aktiviteter för att sänka kostnader på externa placeringar samt redovisning av ekonomiska åtgärder som inte har uppnått beslutad effekt

(IAN-2022-00008)

Beslut

Nämnden beslutar

att tacka för informationen.

Ärendet

Jennie Marklund, verksamhetschef för Missbruk och psykisk ohälsa, och Eva Leijon redovisar redovisar aktiviteter för att sänka kostnader på externa placeringar samt de ekonomiska åtgärder som inte har uppnått beslutad effekt.

Beslutsunderlag

Statistik över placeringar, Barn, unga och familj.

§ 110 Angående åtgärd om nytt stödboende samt behov av Bostadssocial strategi

(IAN-2020-00007)

Beslut

Nämnden beslutar

att rörande åtgärd för ekonomi i balans, ändra innehåll och i stället för nytt stödboende ytterligare utveckla stöd i ordinärt boende samt införa metodtroget Bostad först,

att ge förvaltningen i uppdrag att genomföra fördjupad utredning och konsekvensanalys rörande Bostadssocial strategi med utgångspunkt i förvaltningens förslag om huvudpunkter.

att återkomma med förslag på Bostadssociala strategi för Sundsvalls kommun till nämnden i november 2022.

Ärendet

Nämnden beslutade i juni 2020 att förvaltningen skulle ta fram ett konkret förslag på nytt stödboende. En beställning gjordes till Drakfastigheter att hitta lämplig lokal. Beslutet är en av de åtgärder som vidtagits för att nå en ekonomi i balans.

Bakgrund

Individ- och arbetsmarknadsförvaltningen (IAF) föreslog 2020 en rad åtgärder som innebar minskade kostnader för externa placeringar samtidigt som satsningar gjordes på kommunens egna verksamheter inom missbruksvården. En av åtgärderna som föreslogs var att öppna ett stödboende där personer med samsjuklighet och som har behov av omsorg för sina funktionshinder i kombination med viss missbruksbehandling insatser för sitt missbruk kunde ges.

Ärendets tidigare handläggning

Hösten 2020 genomförde Inspektionen för vård och omsorg (IVO) en tillsyn av samtliga stödboendebeslut med placering hos externt utförare. Tillsynen resulterade i att verksamhetsområdet Missbruk och Psykisk ohälsa fick omplacera 23 individer med beslut om stödboende. Flera av dessa var individer där förvaltningen bedömt att den nya verksamheten skulle vara ett bra alternativ. IVO klargjorde att, likt för unga 16-21 år, ska endast personer med ringa behov beviljas stödboende. Möjlighet fanns dock att öppna verksamheten som HVB för samma målgrupp.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

I maj 2021 erbjöds IAF en lämplig lokal av Drakfastigheter och ett nytt konkret förslag togs fram. Då det inte längre rörde sig om samma individer och då verksamheten behövde anpassas till HVB kunde förvaltningen inte längre se samma nettokostnadsbesparing men förberedde ett ärende till nämnden. Kort före nämndens sammanträde i juni 2021 informerade så Drakfastigheter att Barn- och utbildningsförvaltningen också var intresserade av lokalen och att de inte längre kunde garantera att IAF fick hyra den. Beslut skulle tas efter sommaren. Hösten 2021 blir det klart att IAF, tillfälligt, skulle få använda lokalen fram till den skulle rivas. Marken skulle sedan användas av Barn- och utbildningsförvaltningen. Detta bedömdes inte vara ett genomförbart alternativ då man omgående hade behövt börja leta ny lokal med mycket stor osäkerhet kring om man kan hitta annan lokal under utsatt tid.

Inom Missbruk och Psykisk ohälsa började man istället fundera på alternativ till stödboende. Utgångspunkten var delvis problemen att finna lämplig lokal men också att man inte längre kunde se den ekonomiska effekt förvaltningen såg 2020. Samtidigt fördes också diskussioner hur man ska vända utvecklingen inom Bostadssociala gruppen där antalet lägenheter ökar i en mycket snabb takt. Beslut togs att genomföra en omvärldsbevakning rörande Bostadssociala frågor med särskilt fokus på Bostad först och om detta kunde vara ett alternativ till ett nytt boende.

Förvaltningens överväganden

Förvaltningen föreslår att nämnden ändrar innehåll i åtgärden om att lämna konkret förslag på nytt stödboende till att införa Bostad först och Bostadslots där missbrukare ges stöd i ordinärt boende i stället för institution. Med åtgärden kvarstår effekten om en förväntad nettokostnadsbesparing på 4,2 milj kr. Beräknad investeringskostnad är ca 5 milj kr lägre än den för stödboende och uppgår till 3,5 milj kr. Besparingen förväntas ge effekt med 1,2 milj kr under 2022 och full effekt 2023.

Rörande bostadssocial strategi föreslås att förvaltningen får i uppdrag att göra en fördjupad utredning och konsekvensanalys med utgångspunkt i den omvärldsanalys och de huvudpunkter som lyfts.

Överläggning

Jennie Marklund redovisar ärendet.

Beslutsunderlag

Protokoll IAN:s arbetsutskott 2022-05-04, § 70

Tjänsteskrivelse med bilaga, 2022-04-29.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

§ 111 Riktlinjer för myndighetsutövning inom missbruk och psykisk ohälsa

(IAN-2021-00111)

Beslut

Nämnden beslutar

att anta riktlinjer för Myndighetsutövning Missbruk och Psykisk ohälsa med alternativ 2 rörande Bostad först,

att riktlinjerna ska gälla 2022-06-01—2023-05-31, samt

att riktlinjerna kompletteras även med samiskt förvaltningsområde och att förvaltningen involverar kommunens samordnare för nationella minoriteter i arbetet med riktlinjerna.

Ärendet

Nämnden antog i maj 2021 riktlinjer för myndighetsutövning inom verksamhetsområdet Missbruk och Psykisk ohälsa. Riktlinjerna är giltiga till och med 2022-05-31.

Förvaltningen har sett över riktlinjerna och gjort vissa justeringar och några helt nya avsnitt har lagts till. Beroende på vilket beslut nämnden fattar kring ändring av åtgärd har två alternativ på riktlinjer skrivits. Om bifall lämnas på ändring av åtgärd skall nämnden ta ställning till alternativ 2. Alternativ 1 beskriver aktuella riktlinjer, men har flyttats och justerats.

Överläggning

Jennie Marklund redovisar ärendet. Marcus Hellström (L) bifaller alternativ 2, vilket även blir nämndens förslag.

Ulla Näsman (S) yrkar på ett tillägg i riktlinjerna, **att** riktlinjerna kompletteras även med samiskt förvaltningsområde och att förvaltningen involverar kommunens samordnare för nationella minoriteter i arbetet med riktlinjerna.

Beslutsunderlag

Protokoll IAN:s arbetsutskott 2022-05-04, § 69.

Tjänsteskrivelse med bilagor, 2022-04-28.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

§ 112 Svar på Motion (M) om obligatoriska hembesök vid ansökan om försörjningsstöd

(IAN-2022-00061)

Beslut

Nämnden beslutar

att föreslå kommunfullmäktige att avslå motionen, samt

att överlämna svaret på motionen till kommunstyrelsekontoret för vidare handläggning.

Ärendet

Moderaterna har lämnat en motion till kommunfullmäktige som avser obligatoriska hembesök vid ansökan om försörjningsstöd. Enligt motionen lyfts detta fram som en arbetsmetod som skulle kunna tillse att skattemedel används rätt och endast betalas ut till personer som verkligen har rätt till biståndet.

I motionen föreslås kommunfullmäktige besluta att ge individ- och arbetsmarknadsförvaltningen i uppdrag att utreda möjligheten att göra obligatoriska hembesök vid ansökan om försörjningsstöd. Kommunstyrelsekontoret har därför begärt att Individ- och arbetsmarknadsnämnden inkommer på synpunkter på motionens attsats.

Förvaltningens överväganden

Förvaltningens samlade bedömning är att det idag saknas laglig grund för att införa obligatoriska hembesök vid ansökan om försörjningsstöd, se vidare resonemang nedan. Med anledning av detta finns det inte heller skäl att vidare utreda frågan varför motionen med detta svar bör anses som besvarad.

Juridik

Socialtjänsten ska enligt 11 kap 1 § SoL utan dröjsmål inleda utredning av vad som genom ansökan, anmälan eller på annat sätt kommit till nämndens kännedom och som kan föranleda någon åtgärd av nämnden. I 23 § Förvaltningslagen framgår dock att ett ärende ska bli utrett i den omfattning ”som dess beskaffenhet kräver”, dvs en utredning ska inte göras mer omfattande än den behöver vara. Socialtjänstens verksamhet ska enligt 1 kap 1 § tredje stycket SoL bygga på respekt för människors självbestämmanderätt och integritet. Socialtjänstens insatser ska också utformas och genomföras tillsammans med hen.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Förutom dessa begränsningar i socialtjänstens handlingsutrymme finns det även begränsningar i mer övergripande författningar som exempelvis i 2 kap 6 § regeringsformen där det stadgas att ”*var och en är skyddad mot kroppsvisitation, husrannsakan och liknande intrång...*” och enligt artikel 8 i Europakonventionen gäller att var och en har rätt till respekt för sitt privat- och familjeliv, sitt hem och sin korrespondens. Offentlig myndighet får inte inskränka åtnjutande av denna rättighet annat än med stöd av lag.

Även JO har prövat frågan om hembesök i biståndsärenden (JO:s beslut 2012-12-17, dnr 2914-201), och viktigt att påtala är att detta då rör just biståndsärenden och att utredning som gäller eventuella tvångsåtgärder faller utanför detta. Sammanfattningsvis säger JO:s utlåtande följande:

”Socialnämnden – dess förvaltning och tjänstemän – kan i vissa ärenden ha ett befogat intresse av att få göra besök i en biståndssökandes bostad för att kunna bilda sig en uppfattning om vilka hjälpbehov som föreligger och i vad mån den enskilde har rätt till bistånd från socialnämnden. Det kan t.ex. vara svårt för beslutsfattaren att avgöra om den biståndssökande verkligen bor på en uppgiven adress eller om han eller hon är sammanboende med annan. Den enskilde kan också sakna möjlighet att ta fram egentlig bevisning som stödjer de uppgifter han eller hon lämnat om sina förhållanden och sitt stödbehov. Ett verksam sätt att få klarhet i fråga om de faktiska förhållandena kan uppenbarligen vara att tjänstemän vid socialnämndens förvaltning gör iakttagelser i samband med ett hembesök. Hembesök är dock ett utredningsmedel som inte får tillgripas utan vidare och som måste hanteras med stor försiktighet. Det kan aldrig bli fråga om att socialnämnden mot den enskildes vilja bereder sig tillträde till dennes bostad. Ett sådant intrång kan nämligen strida mot regeringsformens och Europakonventionens bestämmelser om grundläggande fri- och rättigheter. Ett hembesök får således inte vara påtvingat utan måste äga rum med den enskildes samtycke. Det bör understrykas att frivilligheten måste vara reell. Grundlagsskyddet får inte kringgås genom att myndigheten genom ett hotfullt uppträdande eller genom antydningar om att den enskilde är tvungen att öppna sitt hem för ett besök förmår vederbörande att hörsamma en sådan begäran”.

JO har även uttalat sig gällande oanmälda hembesök: *”Principerna om självbestämmanderätt och integritet är grundläggande för socialtjänstens verksamhet. Utrymmet för att inom ramen för ett ärende som rör rätt till ekonomiskt bistånd göra oanmälda hembesök torde således vara mycket begränsat och bör kunna godtas endast i undantagsfall,*

t.ex. om socialtjänsten befarar att det föreligger en nödsituation. I andra fall ska socialtjänsten, om den anser att det är nödvändigt att göra ett hembesök, diskutera saken med den enskilde så att denne får möjlighet att ta ställning till om han eller hon vill acceptera det intrång i hans eller hennes integritet som ett hembesök otvivelaktigt utgör”.

Ekonomisk hållbarhet

Som framgått i avsnittet ovan saknas laglig grund att införa *obligatoriska* hembesök. Däremot kan hembesök som metod införas så länge man säkerställer att de äger rum med den enskildes samtycke och endast i de fall där man bedömer att det faktiskt behövs. Det man då behöver ta med i beräkningen är att ett ökat antal hembesök runt om i kommunen kommer att kräva utökade resurser i form av personal och ett ökat resande men med tveksamma resultat. Man kommer sannolikt inte att kunna minska biståndskostnaderna på ett sådant sätt som det beskrivs att man gjort i t.ex. Sundbyberg. De som har något att dölja kommer troligen inte att ge sitt samtycke till hembesök.

Social hållbarhet

Förvaltningen arbetar idag med hembesök som en metod bland andra. Man gör hembesök när så bedöms lämpligt, t.ex. vid ansökan om hemutrustning, möbler m.m. Vid oklarheter kring om den som söker försörjningsstöd bor på en adress eller om det förekommer uppgifter att även andra bor på adressen genomförs också hembesök. Det finns idag med andra ord alltid någon form av anledning till hembesök, inte som ett obligatoriskt krav, och man arbetar med samtycke som grund för besöken.

Överläggning

Annika Backström, stabschef, redovisar ärendet.

Thomas Burman (M) ställer en fråga om förvaltningen i närtid har gjort någon lokalbehovsanalys samt yrkar på följande attsats: *att förvaltningen utreder hur hembesök som arbetsätt kan införas i Sundsvalls kommun inom lagens ramar och i enlighet med det arbetsätt som redan införts i Solna och i Sundbyberg.*

Med attsatsen medföljer följande kommentar: *”Vi känner att motionen inte utretts i enlighet med vad som kan anses korrekt för en motion inskickad av ett parti invalt i fullmäktige. Huruvida frågan ska utredas eller inte är borde inte vara en politisk fråga. Om detta däremot ska införas, vilket alla partier får ta ställning till efter utredning, är däremot en politisk fråga”.*

Marcus Hellström (L) bifaller Thomas Burmans (M) yrkande, och yrkar bifall till motionen.

Erfan Kakahani (V) yrkar avslag på Thomas Burmans (M) tilläggattsats samt yrkar på följande attsatser:

att föreslå kommunfullmäktige att avslå motionen, samt
att överlämna svaret på motionen till kommunstyrelsekontoret för vidare handläggning.

Sanna Jonsson (C), Ulla Näsman (S), Emir Özcelik (SD) och Lena Nordin (KD) bifaller Erfan Kakahanis (V) yrkanden.

Beslutsgång

Ordföranden finner att det finns två förslag till beslut, dels Thomas Burmans (M) och Marcus Hellströms (L) bifallsyrkande till motionen och dels Erfan Kakahani (V) med fleras avslagsyrkande på motionen samt att motionen överlämnas till kommunstyrelsekontoret för vidare handläggning. Ordföranden ställer dessa förslag mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt Erfan Kakahani (V) med fleras förslag.

Reservation

Thomas Burman (M) och Marcus Hellström (L) reserverar sig mot beslutet.

Beslutsunderlag

Protokoll IAN:s arbetsutskott 2022-05-04, § 66.
Tjänsteskrivelse med bilaga, 2022-04-27.

§ 113 Återrapport gällande ordförandeförslag om utbyte av information över myndighetsgränser

(IAN-2022-00022)

Beslut

Nämnden beslutar

att godkänna rapporten och anta den som sin egen, samt

att överlämna rapporten till kommunstyrelsens plan- och utvecklingsutskott enligt uppdrag från kommunfullmäktige.

Ärendet

Kommunfullmäktige beslutade 2021-12-20 att ge Individ- och arbetsmarknadsnämnden två uppdrag avseende utbyte av information över myndighetsgränser. Dels omfattade uppdraget att i dialog med polisen ta fram riktlinjer och ett systematiskt arbetssätt för att möjliggöra för utbyte av information i syfte att förebygga brott av unga personer under 21 år. Dels handlade uppdraget om att i samverkan med barn- och utbildningsnämnden och kultur- och fritidsnämnden ta fram rutiner för hur vi i större utsträckning än idag kan söka samtycke från vårdnadshavare och barn för att dela information över myndighetsgränser.

Bakgrund

Plan- och utvecklingsutskottets ordförande, Niklas Säwén (S), föreslog att Kommunfullmäktige skulle ge Individ- och arbetsmarknadsnämnden med flera i uppdrag att skapa förutsättningar för fler verktyg till första linjens socialtjänst, vilket är en central del av Sundsvalls kommuns brottsförebyggande arbete. Förutsättningarna som var i fokus var utbyte av information över myndighetsgränser.

Uppdragets genomförande

Sedan uppdraget gavs till Individ- och arbetsmarknadsnämnden har det till tre av de fyra geografiska teamen inom barn, unga och familj kopplats en områdespolis, en ungdomsutredare från polisen och en fältare från KoF. De team som påbörjat samarbetet är Bredsand, Nacksta och Skönsberg. Ljustadalen har för närvarande inte involverats då man inte bedömt att samma behov finns där varför fokus valts att läggas på den andra tre.

Teamen träffas kontinuerligt tillsammans med polis och fältare. Initialt fokuserade man mycket på att lära känna varandra och varandras verksamheter, diskuterade *hur* samverkan skulle se ut, förväntningar på varandra etc. Man resonerade även om de olika geografiska områdenas

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

problem, tillgångar och behov. Ur detta formades därefter närmare samverkan i lite olika utformning beroende på vad områdets behov bedömdes vara. I samtliga team öppnades dock upp för samverkan, att bjuda in varandra till möten, ta hjälp av varandras professioner i ärenden så långt man hade samtycke till det mm. Exempel på samverkansaktiviteter är gemensamma informationstillfällen till föräldrar i det geografiska området, involverat polisen mer i det individuella arbetet med unga samt som referent i pågående utredningar, socialsekreterare har i större omfattning deltagit vid polisförhör av unga. Samverkan har lett till att man nu har kortare kontaktvägar till varandra mellan myndigheterna, man delar samma områdesbild och man är informerad om vad som händer lokalt och som kan påverka arbetet.

Förvaltningen har även tillsammans med företrädare för barn- och utbildning samt kultur och fritid resonerat om hur informationsutbyte mellan förvaltningarna skulle kunna underlättas genom att arbeta med samtycke från vårdnadshavare. På Individ- och arbetsmarknadsförvaltningens initiativ föreslogs och arrangerades en informationsträff om SSPF där samtliga aktörer bjöds in att delta. SSPF står för Skola – Socialtjänst – Polis – Fritid och är en samverkansform med syftet att verka brottsförebyggande. Den innefattar operativ samverkan runt individer i riskzon och möjligheten att dela information mellan aktörerna bygger på samtycke från vårdnadshavare. Samtliga samverkansaktörer har ställt sig positiva till SSPF som arbetsmetod och vill ingå i denna. Nu kommer vi att påbörja arbetet med att forma vår lokala anpassning till metoden som utgår ifrån våra behov, prioriteringar och resurser.

Överläggning

Annika Backström redovisar kort ärendet.

Beslutsunderlag

Protokoll IAN:s arbetsutskott 2022-05-04, § 67.

Tjänsteskrivelse med bilagor, 2022-05-05.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

§ 114 Redovisning av ej verkställda beslut LSS, kvartal 1 2022

(IAN-2022-00005)

Beslut

Nämnden beslutar

att godkänna redovisningen av ej verkställda beslut enligt LSS för första kvartalet år 2022, samt

att överlämna rapporten till kommunfullmäktige och kommunens revisorer.

Ärendet

Kommunerna är skyldiga att rapportera beslut enligt lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) som inte är verkställda inom tre månader från beslutsdatum alternativt beslut som verkställts men sedan avbrutits och inte verkställts inom tre månader från avbrottsdatum.

Rapporten görs till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) varje kvartal och ska också lämnas till kommunfullmäktige och revisorerna. Vid rapporteringen av ej verkställda beslut redovisas samtidigt de gynnande beslut som fanns med som ej verkställda vid föregående kvartal men som har verkställts sedan dess.

För första kvartalet år 2022 lämnas rapport till kommunfullmäktige och kommunens revisorer. Nämnden redovisar totalt 21 ej verkställda beslut inom daglig verksamhet för första kvartalet 2022 enligt LSS. Totalt omfattas 14 män och 7 kvinnor. Under första kvartalet år 2022 har ett beslut avslutats utan verkställighet och fem beslut verkställts som rapporterades som ej verkställda fjärde kvartalet år 2021.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse med bilaga, 2022-04-29.

§ 115 Redovisning ej verkställda beslut enligt Socialtjänstlagen, kvartal 1 2022

(IAN-2022-00006)

Beslut

Nämnden beslutar

att godkänna redovisningen av ej verkställda beslut enligt socialtjänstlagen för första kvartalet 2022 och överlämna rapporten till kommunfullmäktige och kommunens revisorer.

Ärendet

Kommunerna är skyldiga att rapportera beslut enligt socialtjänstlagen som inte är verkställda inom tre månader från beslutsdatum alternativt beslut som verkställts men sedan avbrutits och inte verkställts inom tre månader från avbrottsdatum. Rapporten görs till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) varje kvartal och ska också lämnas till kommunfullmäktige och kommunens revisorer. För första kvartalet år 2022 lämnas bifogad rapport till kommunfullmäktige och kommunens revisorer.

Nämnden redovisade totalt 17 stycken ej verkställda beslut för första kvartalet 2022 enligt Socialtjänstlagen. Totalt omfattas 14 män och 3 kvinnor. Av de 17 beslut som inte verkställts kvartal 1 avser 4 beslut dagverksamhet, 1 beslut bostad med särskild service, 1 beslut stödboende, 3 beslut kontaktfamilj, 1 beslut kontaktperson, 3 beslut bostad SoL, 2 beslut öppenvårdsinsats SoL och 2 beslut behandlingshem.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse med bilaga, 2022-04-22.

§ 116 Redovisning av delegationsbeslut samt anmälningsärenden, maj 2022

(IAN-2022-00016)

Beslut

Nämnden beslutar

att godkänna redovisningen av delegationsbeslut och anmälningsärenden.

Ärendet

Följande delegationsbeslut och anmälningsärenden redovisas.

Beslut	Delegationsnummer
Lönebeslut, som fattats under tiden 2022-04-01 – 2022-04-27	95/2022 – 121/2022

Anmälningsärenden

Härnösands folkhögskola

- Beslut, 2022-04-29, om upphörande av SFI-undervisning.

Kommunförbundet Västernorrland

- Rapport, socialtjänstens samverkans- och Stödstrukturer.

Länsstyrelsen Västernorrland

- Meddelande, 2022-05-09. Ny lag om tobaksfria nikotinprodukter.

Inspektionen för vård och omsorg

- Beslut, 2022-03-18, om ändring av tillstånd, Västernorrland Utveckling & Omvårdnad AB.
- Beslut, 2022-05-04. Begäran om yttrande gällande tillsyn av Frälsningsarméns stödboende Klippangården.

Kommunstyrelsen

- Protokoll 2022-04-11, § 84. Revidering av riktlinjen för Sundsvalls kommun avseende mutor och andra otillbörliga förmåner
- Protokoll 2022-04-11, § 86. Kompetensförsörjningsplan Sundsvalls kommun 2022-2024.
- Protokoll 2022-04-11, § 89. Genomförande av uppdrag Minskad klimatpåverkan.

Kommunfullmäktige

- Protokoll 2022-04-25, § 86. Valärenden.

- Protokoll 2022-04-25, § 89. Revidering av Bestämmelser om arvoden och ersättningar till förtroendevalda och personer med förtroendeuppdrag.
- Protokoll 2022-04-25, § 93. Motion (M) angående en individbaserad integrationsplan och integrationsplikt i Sundsvall.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse med bilaga, 2022-05-10.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

§ 117 Övrigt

(IAN-2022-00002)

Ärendet

Förvaltningen har fått ett medskick från Oskar Brusell (M) om det har gjorts någon lokalbehovsanalys. Denise Wallén svarar att förvaltningen tog beslutet under hösten 2021 att inte företa en lokalbehovsanalys, men en sådan analys kommer att göras när det blir aktuellt.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande